

THESES

THEOLOGICO-MORALES,

quas publicè propugnabit

D. FRANCISCUS MARTIN DE CASTRO,

Canariensis P. Conceptionis Seminarii alumnus,
cui aderit.

D. STEPHANUS FERNANDEZ SALAZAR,

*hujus Seminarii olim alumnus,
nunc Theologiae Moralis professor.*

*Locus Certaminis parabitur in eodem Seminario,
Die Anni M.DCC.LXXXVIII.*

Nacto Permissu : Lacunae Nivariensis : apud Michaëlem
Angelum Bazzanti, Regalis Societatis Typographum.

THESES

THEOLOGICO-MORALES.

quas publicè propagabitur

D. FRANCISCUS MARTIN DE CASTRO.

Canonicus P. Conceptionis Seminarii alumnus.

qui docuit

D. STEPHANUS FERNANDEZ SALAZAR.

hujus Seminarii olim alumnus.

nunc Theologiae Morales professor.

Locus Certaminis parabitur in eodem Seminario.

Anno M.DCC.LXXVII.

Acto Permiso: Laurus Nivacionis: et ad Michiam
Acto Permiso: Regalis Societas Typographica.

3

CLARISIMO VIRO.

Praestantissimo quidem ingenio, multiplicique eruditione praedito, JOSEPHO VIERA, Almae Ecclesiae Canariensis Archidiacono Caprariensi, ex Regiâ Historiae Matritensi Academia, Societatis Æconomicae Canariensis, nec non Nivariensis Socio honorario, Canariensiumque Insularum Historiographo, Franciscus Martin de Castro.

Jure quidem merito, Vir clarissime, omnes quoscunque Canariensia ingenia fructus parturiant, tibi existimo debere consecrari; qui cum optimum à natura ingenium fuisses sortitus, id omne in Patriae obsequium, atque commodum solerter contulisti. Omnia siquidem, quae has, quae te genuerunt, Insulas posteritati possent commendare, quaeque tenebris involuta hucusque delitebant, magno adhibito labore, illarum accuratissimam scribendo Historiam, in lucem eduxisti: quo factum est, ut exigua haec, sed minime contemnenda Orbis terrarum pars, quam ne quidem sui noverant incolae, in studiosorum, historiaeque amatorum memoria ubique gentium, eum quem decebat, locum inciperet obtinere. Prodierunt ergo opera tuâ ex oblivione sempiterna in perpetuam hominum

4
memoriam fortunatae hae, nunc fortunatiores Insulae
quod tuum procrearint ingenium; earumque non solum
quam absconditam habebant gloriam in Mundi
Theatrum produxisti, verum et illam auxisti maximo-
pere, dum litteris tuis, quibus singularis tua fulget
sapientia, id fueris assecutus, ut erudito cuidam
non parvi nominis viro, Hispanum in re litteraria
nomen ab exterorum calumniis vindicare volenti, ma-
ximo fueris argumento, ut suam adstrueret sententiam;
dignus profecto inventus, qui ob eximia tua et philoso-
phica, et poëtica, et oratoria denique opuscula, quibus
dum summum Imperatorem, Philippum scilicet Borbo-
nium, sapientemque virum, Abulensem, videlicet, cer-
tatim laudasses, oratorii certaminis premium ex celebri
Matritensi Eloquentiae Academia non semel reportas-
ti, inter sapientiores totius Nationis viros connumerare-
re, ut ipsorum augendo numerum, illustrior Hispania
redderetur, sapientior appareret, in ipsaque non ni-
si ignorantiae tenebras ubique diffusas falso dictitari,
validius comprobaretur. Es igitur proculdubio maxi-
mum Hispaniae totius ornamentum, illiusque, qua
in re litteraria gloria potitur, non exiguam quidem
par-

Artem constituis. Totam de te gloriari oportet Hispaniam, quod ea in qua feliciter effloruisti, tellus in suo contineatur sinu; quod si ea, quae de te exurgit gloriatio, ita sese latissime extendit, ut Nationem contingat universam; quanto magis ipsammet hanc nationis istius partem in qua genitus, natus, atque enutritus es, gloriari potius oportebit? Etsi Hispanos omnes non parum tibi gloriae debere, multosque litterarum fructus tibi referre, teneri perspicuum est, quanto plura nos in eodem connatos solo tibi debere, libentissime fatebimur? His ego adductus rationibus cum litterarium meritum litterarum fructibus rependum esse existimem, aliundeque quodlibet opusculum, eos in quorum incidit manus favente quadam sciam animi praeventione afficere, si clari cujuscumque viri, cujus sub auspiciis in lucem prodeat, nomen in fronte gerat inscriptum; THESESES istas, quas publice sum defensurus exigui mei in litteris profectus specimina, tibi consecrare, tuoque illas nomine insignire decrevi, iudicans nimirum, ut de tua aude et bonitate, et promerita famam polliceri, hoc tibi gratum, tum mihi valde honorificum esse futurum: VALE

I.
Summus Pontifex leges condere potest ad Universam Ecclesiam pertinentes, in qua honoris et jurisdictionis primatum obtinet.

II.
Eodem leges condendi jure Episcopi in suis Diocesisibus pollent.

III.
Superiores Ecclesiastici leges ferre possunt circa ea etiam, quae jure divino praecepta non sunt.

IV.
Omnia ab Ecclesia sancita, et generali consuetudine corroborata, cunctos fideles sub culpa constringunt.

V.
Non ea solum, quae consensione unanimi et usu generali Catholicis omnibus Ecclesiis sunt communia, sed ea etiam, quae particularis cujusvis Ecclesiae auctoritate stabilita, et usitata sunt, vim legis habere censentur.

VI.
Infideles nunquam baptizati, ut Turcae, evangelicis legibus non autem Ecclesiasticis obedire tenentur.

VII.
Baptizati ut Pseudo-reformati, tum evangelicis, tum Ecclesiasticis obtemperare debent.

VIII.

VIII.

Quaecumque Ecclesiastica potestate seu jurisdictione sanciantur, ab eadem possunt abrogari.

IX.

Romanus Pontifex in decretis Conciliorum etiam generalium, in legibus suorum praedecessorum, atque in iis etiam, quae Apostoli auctoritate humana condiderunt, potest dispensare.

X.

Potestas et jurisdictio Ecclesiastica ad res tantummodo sacras, vel ad sacra necessario pertinentes se extendit.

XI.

Hujusmodi etiam leges statuendi potestas in Principibus ac Magistratibus saecularibus inest.

XII.

Leges justae à Principibus etiam tyrannis promulgatae, sub culpa servari debent.

XIII.

Legum Principum vis à populorum acceptatione non dependet.

XIV.

Ut subditi ad earum observantiam teneantur, necessaria est in singulis Provinciis promulgatio.

XV.

Leges quae dicuntur merè poenales, quae que gravissimas poenas decernunt, sub peccato obligant.

XVI.

Vectigalia à Principibus imposita si clarè injusta non sint, solvi in conscientia debent.

XVII.

Illicitum est merces occultare, aut eas per invia loca deferre ne vectigalia solvantur.

XVIII.

Ad restitutionem teneantur, qui merces emunt quarum venditores jura Principibus debita non persolverunt, si venditorum fraudem noverint.

XIX.

Clerici legibus civilibus subjecti sunt, salvo tamen ipsorum privilegio.

XX.

Principum saecularium potestas ad res merè spirituales non se extendit.

XIV.

Ut subditi ad eorum obedientiam teneantur, necessitas est in singulis Provinciis promulgatio.

XV.

Leges quae dicuntur mere poenales, quaeque de gravissimis poenis decernunt, sub peccato obligant.